

## Wat willen mensen weten van de overheid?

De overheid gaat meer informatie actief openbaar maken. Gewoon, uit eigen beweging en zonder Woo-verzoek. Dat klinkt goed, maar het roept ook vragen op. Op welke informatie zitten mensen eigenlijk te wachten? En hoe moet die worden gepubliceerd, zodat ze ermee mee uit de voeten kunnen?

Anders gezegd: hoe voorkom je dat mensen verdrinken in een overvloed aan informatie die voor hen weinig tot niks betekent? Wetenschappers van USBO advies (het departement Bestuurs- en Organiseringswetenschap van de Universiteit Utrecht) publiceerden daarover het rapport '[Op weg naar betekenisvolle transparantie: onderzoek naar actieve openbaarmaking die aansluit bij de informatiebehoeften van burgers.](#)'

## Onderzoek naar betekenisvolle transparantie

Het onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van het ACOI. De centrale vraag was: hoe kan actieve openbaarheid betekenisvol zijn? Oftewel: hoe kan actieve openbaarmaking bijdragen aan het goed functioneren van democratische processen en burgers helpen goed geïnformeerd te kiezen, deel te nemen aan beleidsprocessen, of de overheid ter verantwoording te roepen?

## De opbrengsten van het onderzoek

Mensen zitten vooral te wachten op overheidsinformatie over twee thema's: informatie over actuele maatschappelijke vraagstukken en informatie over individuele kwesties. Met name die eerste categorie zou bij actieve openbaarmaking aandacht verdienen.

De onderzoekers zagen drie mogelijke belemmeringen om die informatie betekenisvol en waardevol te maken.

### **1. Juridische- en communicatie-logica**

Ambtenaren willen vooral voldoen aan de Wet open overheid (Woo), maar burgers willen simpelweg toegankelijke en bruikbare overheidsinformatie. De juridische logica van de ambtenaren botst dus met de communicatie-logica van de burgers. Om die met elkaar in lijn te brengen adviseren de onderzoekers om een visie te ontwikkelen voor betekenisvolle transparantie, en om te experimenteren, onder meer met openbaarmaking van 'batches' betekenisvolle informatie.

### **2. Aansluiting bij de informatiebehoefte van burgers**


De verplichte informatiecategorieën uit de Woo sluiten niet goed aan op de informatiebehoeften van burgers. De onderzoekers suggereren daar wat aan te doen door in gesprek te gaan met burgers en maatschappelijke organisaties over hun informatiebehoefte, door pilots te doen met de actieve openbaarmaking van informatie over bepaalde thema's en door te experimenteren met AI om overheidsinformatie beter vindbaar en begrijpelijker te maken.

### **3. De verwachtingen en de mogelijkheden**

En dan was er nog de spanning tussen de verwachtingen van de maatschappij en de mogelijkheden van de overheid. USBO raadt de overheid aan om vooral helder te communiceren over gemaakte keuzes en de mogelijkheden én onmogelijkheden van actieve openbaarmaking.

## **Downloads**

---

 **Onderzoek naar actieve openbaarmaking die aansluit bij de informatiebehoeften van burgers.** (PDF, 1 MB)

Nieuws